

[Ministeren for nedrustningsspørgsmål.]

rigsministeriet meddelt disse landes regeringer, at vi anser en aftale om ikke-spredning for et så betydningsfuldt led i nedrustningsprocessen og for afspændingen mellem nationerne, at vi indtrængende opfordrer til, at man slutter op omkring traktaten, så den snarest muligt kan træde i kraft med det størst mulige antal lande som deltagere.

Jeg har dermed svaret på det, som blev rejst af flere ordførere som en art spørgsmål til regeringen om, hvad vi vil gøre i forbindelse med denne situation. Vi kan ikke gøre andet, end at vi så stærkt, som vi kan, så indtrængende, som vi kan, opfordrer andre stater til at skrive under; vi har ikke andre midler at anvende i denne sag. Men med den indstilling, vi har, kan vi gøre det helhjertet, lægge den pression i, som vi har mulighed for i denne sag, og det er da glædeligt, at der ikke er nogen som helst vaklen i den opbakning, regeringen får fra folketingets side.

Hr. Gert Petersen var inde på det forløb, forhandlingerne havde fået, og det er meget indviklet. Det er jo en traktat, der er blevet til efter de sværeste forhandlinger, og mange, mange måneder er gået med tilsyneladende ørkesløse drøftelser. Jeg tror nu alligevel, man må sige, at Genève har været et centrum for debatterne. Her har møderne fundet sted imellem de chefdelegerede fra USA og fra Sovjetunionen, og det har været udgangspunktet for konsultationerne til forskellig side. Men det gør jo ikke så meget til sagen; det afgørende er, at nu er man endelig kommet igennem, og vi kan ikke fra dansk side foreskrive den procedure, man skal følge i slige udviklede anliggender. Hvis vi kunne foreskrive den måde, hvorpå internationale forhandlinger skulle forløbe og finde sted, så ville det nok blive på en helt anden måde, end det faktisk er sket. Men international politik følger udviklede mønstre, og vi må acceptere, at sådan er vilkårene, og så må vi søge dér, hvor vi har muligheder for det, at øve en indflydelse.

Med hensyn til successionsprincippet, som hr. Gert Petersen var inde på, kan jeg sige, at det jo ikke er noget, der har nogen hjemmel i traktaten, men det er rigtigt,

at man fra Sovjets side stiltiende har ladet forstå, at man accepterer, at en kommende europæisk forbundsstat kan indtræde som deltager, som atommagt. Men jeg tør jo nok sige, at det har lange, lange udsigter, så vi behøver ikke at bekymre os om denne sag just nu. Det er givet, at vi må følge det, og skulle det blive aktuelt, ja, så må vi jo diskutere de konsekvenser, det har, men den europæiske forbundsstat ligger jo i hvert fald meget, meget langt ude i tiden.

Må jeg så sige til hr. Sigsgaard det, jeg også sagde før: vi kan jo godt kritisere stormagterne for, at de ikke vil gå længere, men det er en realitet, at det vil de ikke, og det er en realitet, at de magter, der har haft indvendinger — hvoraf alle ikke har været lige saglige, slet ikke — altså ikke har kunnet opnå mere; og vi må i den situation, vi befinder os, erkende, at dette er et meget stort skridt fremad, meget større, end vi måske er i stand til at overskue i øjeblikket.

Hr. Kai Moltke var inde på dette med Norden. Jeg vil gerne sige, at der kan ikke være nogen som helst tvivl om Nordens stilling med hensyn til atomvåben: det er et atomvåbenfrit område. Men det er da lige så givet, at regeringen er parat til på alle mulige måder at føre udviklingen videre frem på basis af ikke-spredningsaftalen, forhandle med østlige stater, på alle måder prøve at fremme udviklingen i forbindelse med en fredeliggørelse af Europa. Vi er altså fra regeringens side åbne for alle muligheder på dette område; men nu at lægge en fast linje for, hvilke skridt der skal tages, når disse skridt må ses i sammenhæng med den almindelige internationale situation, det kan vi ikke gøre — dertil er situationen for flydende — men viljen skal man ikke tvivle om er til stede.

Så skal jeg blot slutte med at sige, at der er jo ikke mange lyspunkter i den internationale situation, den er til det yderste utryk, uklar, fyldt med farer. Der er meget få eksempler på fredeliggørelse, og derfor må man glæde sig over de få tegn, der er på, at der er andre kræfter, andre tendenser; og ikke-spredningsaftalen er med de mangler, den har, et eksempel på, at der dog kan tages skridt i den rigtige retning. Hvad det nu gælder om, er at få